

บทคัดย่อ

กรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งแรกที่ได้รับภารกิจดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองด้วยตนเอง และจากที่มีการจัดตั้งสำนักผังเมือง แสดงให้เห็นว่ากรุงเทพมหานครมีความพร้อมในด้านงบประมาณและบุคลากรในการผังเมืองมากกว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ อีกทั้งยังมีการส่งเสริมกิจกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำผังเมืองรวมมากกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายผังเมือง แต่ปัญหาในเรื่องประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจ และขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการยังคงเกิดขึ้นในปัจจุบัน เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวการศึกษาจึงมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความรู้ทางผังเมืองของประชาชน และการตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในการวางและจัดทำผังเมืองรวม รวมทั้งสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ทางผังเมืองของประชาชน ซึ่งจะนำไปสู่การเสนอแนะวิธีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในทางผังเมืองของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการศึกษานี้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การทำแบบสอบถามจากประชากรกรุงเทพมหานครโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ชุด และแบบสัมภาษณ์จากเจ้าหน้าที่จากสำนักผังเมือง ซึ่งรับผิดชอบเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ทางผังเมืองโดยตรง โดยผลจากการศึกษาเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่มีความรู้ทางผังเมืองค่อนข้างน้อย แต่กลับมีทัศนคติที่ดีต่อการวางผังเมือง และยินดีให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน นอกจากนี้ยังให้ความเห็นว่า การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับผังเมืองจากภาครัฐยังไม่เพียงพอ ดังนั้น ภาครัฐควรจัดทำสื่อเพื่อให้ข่าวสารและความรู้แก่ประชาชนที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้ดีที่สุด อย่างสื่อโทรทัศน์ ซึ่งปัจจุบันเป็นได้ทั้งสื่อทางเดียวและสื่อสองทาง นอกจากนี้ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในมุมมองของเจ้าหน้าที่ คือ การสนทนากันโดยตรงระหว่างภาครัฐกับประชาชน ผ่านการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ซึ่งจัดเป็นการสื่อสารแบบสองทางที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในปัจจุบันนี้ และควรมีการพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะในการสื่อสารกับประชาชนให้มีความถูกต้องและชัดเจนมากที่สุด